

polyτύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 27/20
Λουξεμβούργο, 11 Μαρτίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-511/17
Györgyné Lintner κατά UniCredit Bank Hungary Zrt.

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ο καταναλωτής προβάλλει την καταχρηστικότητα ορισμένων συμβατικών ρητρών υποχρεούται να ελέγξει με δική του πρωτοβουλία άλλες ρήτρες της συμβάσεως, εφόσον οι εν λόγω ρήτρες συνδέονται με το αντικείμενο της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί

Το εν λόγω δικαστήριο οφείλει, ενδεχομένως, να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων προκειμένου να συγκεντρώσει τα νομικά και τα πραγματικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον ως άνω έλεγχο

Τον Δεκέμβριο του 2007, η Györgyné Lintner συνήψε με την ουγγρική τράπεζα UniCredit Bank Hungary σύμβαση ενυπόθηκου δανείου σε ξένο νόμισμα. Η σύμβαση αυτή περιέχει ορισμένες ρήτρες που παρέχουν στην UniCredit Bank το δικαίωμα να τροποποιεί μονομερώς το περιεχόμενο της εν λόγω συμβάσεως. Η G. Lintner άσκησε, εν συνεχεία, αγωγή ενώπιον των ουγγρικών δικαστηρίων με αίτημα να αναγνωριστεί η αναδρομική ακυρότητα των εν λόγω ρητρών δυνάμει της οδηγίας για τις καταχρηστικές ρήτρες¹, που προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι οι καταχρηστικές ρήτρες που ενσωματώνονται σε συμβάσεις συναπτόμενες μεταξύ καταναλωτή και επαγγελματία δεν δεσμεύουν τον καταναλωτή.

Το 2014, ο Ούγγρος νομοθέτης θέσπισε νομοθεσία που διέπει τη διαπίστωση της καταχρηστικότητας των ρητρών οι οποίες παρέχουν στις τράπεζες το δικαίωμα να τροποποιούν μονομερώς τις δανειακές συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές, καθώς και τις συνέπειες που πρέπει να συνάγονται από την καταχρηστικότητα των εν λόγω ρητρών, με αποτέλεσμα ότι τα ουγγρικά δικαστήρια δεν καλούνται πλέον να αποφανθούν επί της συμβατότητας των ως άνω ρητρών με την οδηγία.

Ωστόσο, το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο Βουδαπέστης, Ουγγαρία), το οποίο επελήφθη της αγωγής της G. Lintner, διερωτάται, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, μήπως οφείλει, παρά ταύτα, να αποφανθεί επί της συμβατότητας με την οδηγία ορισμένων άλλων ρητρών της επίμαχης δανειακής συμβάσεως τις οποίες δεν αφορούσε η αγωγή. Οι τελευταίες αυτές ρήτρες αφορούν, εν προκειμένω, το συμβολαιογραφικό πιστοποιητικό, τους λόγους καταγγελίας της συμβάσεως και ορισμένα έξοδα που επιβαρύνουν τον καταναλωτή. Το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, στις υποθέσεις που αφορούν συμβάσεις συναπτόμενες με καταναλωτές, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως, δηλαδή με δική του πρωτοβουλία, την καταχρηστικότητα των ρητρών που περιέχονται στις εν λόγω συμβάσεις, εάν έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα προς τούτο νομικά και πραγματικά στοιχεία.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Fővárosi Törvényszék ερωτά το Δικαστήριο αν υποχρεούται, βάσει της οδηγίας, να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την καταχρηστικότητα όλων των ρητρών της επίμαχης δανειακής συμβάσεως, ακόμη και αν, αφενός, η συμβατότητά τους με την οδηγία δεν έχει αμφισβητηθεί από τον καταναλωτή με την αγωγή του και, αφετέρου, η εξέτασή τους δεν είναι αναγκαία για να αποφανθεί επί της εν λόγω αγωγής.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι **το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ο καταναλωτής προβάλλει την καταχρηστικότητα ορισμένων ρητρών που περιέχονται σε σύμβαση συναφθείσα με επαγγελματία δεν οφείλει να εξετάσει αυτεπαγγέλτως και**

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29).

μεμονωμένα την ενδεχόμενη καταχρηστικότητα όλων των υπολοίπων ρητρών της συμβάσεως αυτής τις οποίες δεν έχει προσβάλει ο καταναλωτής.

Ωστόσο, το εν λόγω δικαστήριο οφείλει να διενεργήσει μια τέτοια εξέταση των ρητρών, ακόμη και αν αυτές δεν έχουν προσβληθεί από τον καταναλωτή, εφόσον συνδέονται με το αντικείμενο της διαφοράς, όπως έχει οριοθετηθεί από τους διαδίκους, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω δικαστήριο έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα προς τούτο νομικά και πραγματικά στοιχεία. Επομένως, εάν από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο εν λόγω δικαστήριο προκύπτουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά την καταχρηστικότητα τέτοιων ρητρών, το δικαστήριο οφείλει να συμπληρώσει την εν λόγω δικογραφία ζητώντας από τους διαδίκους να του παράσχουν τις αναγκαίες διευκρινίσεις και τα αναγκαία έγγραφα προς τούτο.

Αντιθέτως, προς αποφυγή τυχόν υπερβάσεως των ορίων του αντικειμένου της διαφοράς όπως αυτό καθορίστηκε από τους διαδίκους με τις αξιώσεις τους, το δικαστήριο δεν υποχρεούται, βάσει της οδηγίας, να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την ενδεχόμενη καταχρηστικότητα άλλων ρητρών που δεν συνδέονται με το αντικείμενο της εν λόγω διαφοράς.

Εξάλλου, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη εξακολουθούν να είναι ελεύθερα να προβλέπουν, στο εσωτερικό τους δίκαιο και με σκοπό την εξασφάλιση μεγαλύτερης προστασίας του καταναλωτή, αυτεπάγγελτη εξέταση εκτενέστερη από εκείνη που πρέπει να διενεργείται δυνάμει της οδηγίας.

Όσον αφορά τις συνέπειες των ως άνω διαπιστώσεων για την υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το Fővárosi Törvényszék εκτιμά κατά τα φαινόμενα ότι οι ρήτρες ως προς τις οποίες απευθύνθηκε στο Δικαστήριο δεν συνδέονται με το αντικείμενο της αγωγής που η G. Lintner είχε ασκήσει με αίτημα να διαπιστωθεί η ακυρότητα των ρητρών που παρέχουν στην τράπεζά της τη δυνατότητα να τροποποιεί μεταγενεστέρως τη δανειακή σύμβασή της. Επομένως, το εν λόγω δικαστήριο προφανώς δεν υποχρεούται, βάσει της οδηγίας, να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την καταχρηστικότητα των πρώτων αυτών ρητρών.

Τέλος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το εθνικό δικαστήριο που καλείται να εξετάσει την καταχρηστικότητα μιας συμβατικής ρήτρας την οποία αφορά η αγωγή της οποίας αυτό έχει επιληφθεί οφείλει να λαμβάνει υπόψη όλες τις υπόλοιπες ρήτρες της οικείας συμβάσεως, εάν είναι αναγκαία για την εξέταση αυτή η αξιολόγηση του σωρευτικού αποτελέσματος των εν λόγω ρητρών. Ωστόσο, το Δικαστήριο τονίζει ότι εξ αυτού δεν συνάγεται ότι το εθνικό δικαστήριο, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της ακυρότητας της ρήτρας την οποία αφορά η αγωγή του καταναλωτή, οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως την ενδεχόμενη καταχρηστικότητα όλων των υπολοίπων ρητρών κατά τρόπο αυτοτελή.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582